

Sygn. akt V U 157/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 kwietnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Romuald Kompanowski

Protokolant Anna Werner-Dudek

po rozpoznaniu w dniu 27 kwietnia 2015 r. w Kaliszu

odwołania L. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 31 grudnia 2014 r. i z dnia 14 stycznia 2015 r. Nr (...)

w sprawie L. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 31 grudnia 2014 r. i z dnia 14 stycznia 2015 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje odwołującemu L. K. prawo do emerytury poczynając od dnia (...).

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 14 stycznia 2015 roku znak (...) (uchylającą decyzję z dnia 31 grudnia 2014r., nr (...)) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. odmówił L. K. przyznania wcześniejszej emerytury dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Organ rentowy nie uwzględnił odwołującemu wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w okresie od dnia 2 grudnia 1975r. do dnia 31 października 1996r. z tytułu zatrudnienia w (...) S.A. z/s w P. ponieważ pracodawca nie określił charakteru pracy ściśle według wykazu, działu i pozycji – zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze oraz nie określił stanowiska pracy ściśle według wykazu, działu, pozycji i punktu zgodnie z przepisem resortowym tj. zarządzeniem nr 16 Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej.

Odwołanie od tej decyzji wniósł do Sądu L. K. domagając się jej zmiany poprzez przyznanie emerytury po zaliczeniu pracy w warunkach szczególnych we wskazanym wyżej okresie.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania z powołaniem się na argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił co następuje:

Odwołujący L. K. urodzony w dniu (...) z zawodu jest stolarzem. **/bezsporne/**

W okresie od dnia 2 grudnia 1975r. do dnia 31 października 1996r. odwołujący pracował w (...) S.A. z/s w P. na stanowisku zmianowego spichrzowego w pełnym wymiarze czasu pracy tj. po 8 godzin dziennie. Pracował również przy załadunku i rozładunku oraz czyszczeniu zboża. Odwołujący obsługiwał elewator. Przyjmował i czyścił zboża. Zboże znajdowało się w elewatorze cały rok. Było też przechowywane luzem w wagonach. Odwołujący pracował w kurzu i zapyleniu. Pomieszczenia nie były ogrzewane. W okresie od dnia 1 listopada 1996r. do dnia 17 sierpnia 1998r. odwołujący pracował w tym samym zakładzie lecz na stanowisku pracownika grupy ochrony zakładu. W okresie zatrudnienia L. K. odbywał 4 -o miesięczną służbę wojskową.

/ **dowód** : zeznania odwołującego z dnia 27 kwietnia 2015r. - zapis na elektronicznym nośniku- płyta DVD- k.16, zeznania świadków R. K., Z. S. z dnia 27 kwietnia 2015r. - zapis na elektronicznym nośniku- płyta DVD- k.16, świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (...) S.A.,/

Na dzień 1 stycznia 1999 r. odwołujący udowodnił łącznie 25 lat 9 miesięcy 27 dni okresów składkowych i nieskładkowych. **/bezsporne/**

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zeznania świadków R. K., Z. S. oraz zeznania odwołującego, a także dokumenty zawarte w aktach rentowych tj. świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, które stanowi dowód pracy odwołującego w szczególnych warunkach.

Zeznania świadków, którzy pracowali wraz z odwołującym w (...) Zakładach (...) oraz odwołującego Sąd uznał za wiarygodnie albowiem są one spójne, a świadkowie przekonująco i wyczerpująco wyjaśnili charakter pracy jaką wykonywał odwołujący. W toku postępowania nie ujawniły się żadne okoliczności podważające wiarygodność składanych przez nich zeznań. Nadto świadek Z. S. pracował na takim samym stanowisku jak odwołujący, zmianowo razem z L. K..

Sąd zważył co następuje:

Zgodnie z art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. z 2013 roku, poz. 1440 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego art. 32, jeżeli w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy tj. 1 stycznia 1999 roku osiągnęli:

1. okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, wymaganych w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn oraz
2. okres składkowy i nieskładkowy, wynoszący w przypadku kobiet 20 lat, a mężczyzn 25 lat. .

Emerytura ta przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego, albo złożenia wniosku o przekazaniu środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa.

Zgodnie z art. 32 ust. 1 cytowanej ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym, będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionym w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w niższym wieku emerytalnym niż określona w art. 27 ust. 2,3. Stosownie do treści art. 32 ust. 2 przytoczonej ustawy, dla celów ustalenia uprawnień do emerytury w obniżonym wieku, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości, lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia.

Szczegółowe warunki uzyskania dochodzonego świadczenia reguluje rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 roku, Nr 8, poz. 43, ze zm.). Zgodnie z treścią § 1 ust. 1 tego rozporządzenia stosuje się je do

pracowników wykonujących pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wymienionych w jego § 4 – 15, oraz w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia.

Okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu, są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku (§ 2 ust. 1 powołanego rozporządzenia). Okresy pracy w powyższych okolicznościach stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy (§ 2 ust. 2 cytowanego rozporządzenia). Według § 3 cytowanego rozporządzenia za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudnienia”, uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia. Zaś w myśl § 4 ust. 1 rozporządzenia pracownik, który wykonywał pracę w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1. osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn;
2. ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W postępowaniu sądowym, toczącym się z odwołania ubezpieczonego od decyzji organu rentowego, dopuszczalne jest przeprowadzenie wszelkich dowodów dla wykazania okoliczności, mających wpływ na prawo skarżącego do świadczenia i to zarówno wtedy, gdy pracodawca wystawił świadectwo pracy, a Zakład Ubezpieczeń Społecznych kwestionuje jego treść, jak i wówczas, gdy dokument taki z żadnych przyczyn nie może być sporządzony (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 14 grudnia 2004 roku, III AUa 2472/03, Lex nr 151770).

Dla oceny czy pracownik pracował w szczególnych warunkach nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy. Aby praca w szczególnych warunkach dawała uprawnienie do uzyskania emerytury w obniżonym wieku, musi być wykonywana stale, codziennie i w pełnym wymiarze czasu pracy. Dopiero takie przesłanki pozwalają na uznanie wykonywanej pracy wymienionej w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze do uzyskania emerytury w analizowanym sprawie trybie (patrz wyrok Sądu Najwyższego z 9 maja 2011r. w sprawie III UK 174/10. -LEX 901652).

Przesłanką przyznania wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach nie jest formalne zakwalifikowanie pracy na podstawie nazewnictwa stanowisk pracy w danym zakładzie zawarte w świadectwie pracy czy aktach osobowych, ale faktyczne wykonywanie pracy w szczególnych warunkach. Przepisy resortowe stanowią pomoc przy interpretacji przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 1983r., ale nie są samodzielną podstawą kwalifikowania stanowisk pracy w szczególnych warunkach. Decydujące jest czy rodzaj wykonywanej pracy na danym stanowisku odpowiada pracy wymienionej w wykazie A stanowiącym załącznik do w/w rozporządzenia Rady Ministrów. Dlatego stanowisko organu rentowego w niniejszej sprawie podważające świadectwo pracy w szczególnych warunkach tylko z powodu tego, że nie odpowiada one ściśle pełnemu brzmieniu przepisów resortowych należy uznać za zbyt rygorystyczne.

W rozpoznawanej sprawie spór dotyczył tego czy odwołujący legitymuje się wymaganym 15-letnim okresem pracy w warunkach szczególnych i szczególnym charakterze.

Analiza zebranego w toku postępowania materiału dowodowego, w tym dowodów z dokumentów oraz zeznań świadków i zeznań odwołującego wykazała, że w spornym okresie odwołujący pracował jako spichrzowy zmianowy, a praca ta była wykonywana na takim stanowisku, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Wykonywane przez odwołującego prace należy zaliczyć do prac wykonywanych w szczególnych warunkach wymienionych w wykazie A stanowiącego załącznik do cytowanego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego

1983 r., gdzie w dziale IV pkt 40 wymienia się prace magazynowe oraz konfekcjonowanie surowców pylistych. Prace w spichrzu są pracami przy magazynowaniu i konfekcjonowaniu zboża. Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że przy takich pracach wydziela się znaczna ilość pyłu. W środowisku pracy spichrzowego występuje więc znaczne zapylenie.

Biorąc pod uwagę ustalenie przez Sąd w niniejszym postępowaniu faktu i okresu zatrudnienia odwołującego w warunkach szczególnych uznać należy, że odwołujący wykazał ponad 15 lat pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w szczególnych warunkach - co uprawnia go do korzystania z prawa do wcześniejszej emerytury.

Na dzień 1 stycznia 1999 roku odwołujący udowodnił również 25-letni okres składkowy i nieskładkowy. Ma ukończone 60 lat, nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego. Na podstawie art. 129 ust. 1 cytowanej wyżej ustawy o emeryturach i rentach, emeryturę L. K.należało przyznać od dnia (...), kiedy to ukończył on 60 lat. Wniosek o emeryturę został złożony w dniu 18 grudnia 2014r.

W tym stanie rzeczy zaskarżone decyzje z dnia 31 grudnia 2014r. oraz 14 stycznia 2015 roku oraz zgodnie z art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., podlegały zmianie, o czym orzeczono w sentencji wyroku.